LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ (14/2025 VP) EDUSKUNNALLE LAEIKSI TYÖRIITOJEN SOVITTELUSTA JA ERÄIDEN TYÖTAISTELUTOIMENPITEIDEN EDELLYTYKSISTÄ ANNETUN LAIN JA TYÖAIKALAIN 2 JA 19 §:N MUUTTAMISESTA

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNTA

ASIANTUNTIJAKUULEMINEN /ERIKOISSAIRAANHOIDON JOHTAJAT RY

HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA SIRPA RAINESALO

ERIKOISSAIRAANHOIDON JOHTAJAT RY

- YHDISTYS JATKAA AIEMPAA SAIRAANHOITOPIIRIN JOHTAJAT RY:N TOIMINTAA HYVINVOINTIALUEILLA
- KAIKILTA HVALTA ON NIMETTY KAKSI JÄSENTÄ, HALLITUKSESSA KAIKILTA YTA-ALUEILTA JÄSEN JA VARAJÄSEN
- YHDISTYKSEN TARKOITUKSENA ON EDISTÄÄ JA TEHDÄ TUNNETUKSI ERIKOISSAIRAANHOIDON TOIMINTAA, SEURATA JA KEHITTÄÄ TERVEYDENHUOLLON LAINSÄÄDÄNTÖÄ JA HUOLEHTIA ERIKOISSAIRAANHOIDON TARPEIDEN HUOMIOON OTTAMISESTA PALVELUITA KEHITTÄESSÄ
- YHDISTYS JÄRJESTÄÄ JÄSENILLEEN KOULUTUSTILAISUUKSIA, OSALLISTUU JULKISEEN KESKUSTELUUN JA ANTAA LAUSUNTOJA TERVEYDENHUOLLON LAINSÄÄDÄNNÖN JA TOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI

YLEISTÄ

- YHDISTYS PITÄÄ HYVÄNÄ YLLÄ MAINITUN TYÖRIITOJEN SOVITTELUA KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN TÄYDENTÄMISTÄ, JOTTA SUOJELUTYÖ TURVATAAN AIEMPAA VAHVEMMIN TYÖTAISTELUTILANTEISSA.
- TYÖTAISTELUOIKEUS ON JOKAISEN PERUSOIKEUS, MUTTA ON TARPEEN SAADA PYSYVÄ LAINSÄÄDÄNTÖ, JOLLA TURVATAAN PERUSOIKEUDET KUTEN HENGEN JA TERVEYDEN SUOJA.
- VUODEN 2022 TYÖTAISTELUT JA NIIDEN VUOKSI SÄÄDETTY LAKI VÄLTTÄMÄTTÖMÄN TERVEYDENHUOLLON JA KOTIHOIDON TURVAAMISESTA TYÖTAISTELUN AIKANA (826/2022) JA POTILASTURVALLISUUSLAKI (1027/2007) OSOITTIVAT PYSYVÄN SÄÄNTELYN PUUTTUMISESTA SEURAAVAT ONGELMAT.
- ON TÄRKEÄÄ LUODA LAINSÄÄDÄNNÖLLÄ JÄRJESTÖJEN SUUNTAAN VELVOITE MYÖS TOSIASIASSA JA KÄYTÄNNÖSSÄ PITÄÄ HUOLI SIITÄ, ETTÄ LUVATTUA SUOJELUTYÖTÄ SAADAAN.
- VUODEN 2022 TYÖTAISTELUTILANNE JOHTI MERKITTÄVIIN HOITOON PÄÄSYN ONGELMIIN USEILLA ALUEILLA, JOTA EI TOISTAISEKSI VIELÄKÄÄN OLE KYETTY PURKAMAAN, HUOLIMATTA RAHALLISISTA JA AJALLISISTA LISÄYKSISTÄ, JOITA HAASTEELLISIIN KOHTIIN ON KOHDENNETTU.

KORONAPANDEMIAN, 2022 TYÖTAISTELUTOIMIEN JA HVA ALOITTAMISEN NÄKYMINEN HOITOTAKUUTILASTOISSA

ESH **YLI 180 ODOTTANEET** KOKO MAASSA – KORONAPANDEMIA, KEVÄÄN 2022 TYÖTAISTELUTOIMET JA HYVINVOINTIALUEIDEN ALOITTAMINEN** PIIKKEINÄ - LOPPUVUONNA 2024 LASKUA

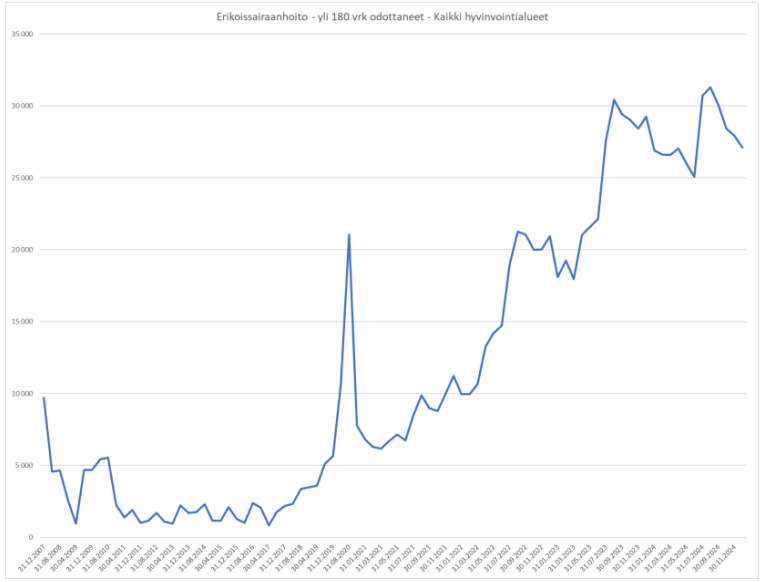

**välillä 1/2023-8/2023 merkittävä nousu yli 180 vrk odottajien määrässä Pohjois-Pohjanmaan, Keski-Suomen, Lapin, Etelä-Pohjanmaan ja Kanta-Hämeen hyvinvointialueilla

VASTUUT TERVEYDENHUOLLOSSA TYÖTAISTELUTILANTEISSA

- TERVEYDENHUOLTOLAIN 57 §:N MUKAAN TERVEYDENHUOLLON TOIMINTAYKSIKÖSSÄ ON OLTAVA VASTAAVA LÄÄKÄRI.
  - JOHTAA JA VALVOO TOIMINTAYKSIKÖN TERVEYDEN- JA SAIRAANHOITOA
  - PÄÄTTÄÄ POTILAAN SAIRAANHOIDON ALOITTAMISESTA JA LOPETTAMISESTA JA POTILAAN SIIRTÄMISESTÄ TOISEEN TOIMINTAYKSIKKÖÖN
  - LAKI TERVEYDENHUOLLON AMMATTIHENKILÖISTÄ MÄÄRITTELEE TEHTÄVÄN PÄTEVYYSVAATIMUKSET
  - PÄÄTTÄÄ VIIME KÄDESSÄ MYÖS KIIREELLISEEN HOITOON TAI SEN TARPEEN ARVIOINTIIN LIITTYVÄÄN DIAGNOSTIIKASTA JA TOIMENPITEISTÄ
- LÄÄKÄREIDEN ARVIOT POTILASTURVALLISUUDESTA TAI HOIDON TARPEESTA JA SITÄ MYÖDEN TYÖNANTAJAN VASTUUT RESURSOINNISTA EIVÄT LAKIESITYKSEN POHJALTAKAAN MUODOSTA SUOJELUTYÖN PÄÄTÖSTEN POHJAA
- NYT EHDOTETUN MUKAISESTI LAKKOTILANTEESSA PÄÄTÖKSEN SUOJELUTYÖN VAATIMISTA RESURSSEISTA TEKISI TYÖNTEKIJÄLIITTO
- TERVEYDENHUOLTOLAIN 57 § MÄÄRITTELEE VASTUUN TERVEYDENHUOLLOSSA, EIKÄ TÄTÄ VASTUUTA VOIDA LAKKOTILANTEESSA SIIRTÄÄ TAHOLLE, JONKA AMMATILLINEN PÄTEVYYS EI VASTAA LAIN VAATIMUKSIA.

SUOJELUTYÖN RAJOJEN MÄÄRITTÄMINEN RIITTÄVÄN AJOISSA JA HÄTÄTYÖ

- TYÖNANTAJALLE ON TÄRKEÄÄ VOIDA VARAUTUA TYÖTAISTELUTILANTEESEEN, MISTÄ SYYSTÄ ILMOITUS TYÖTAISTELUISTA ON KRIITTISTÄ SAADA AJOISSA
- NYT LAINSÄÄDÄNNÖSSÄ KUVATAAN ILMOITUSAIKA VAIN TYÖNSEISAUKSILLE. MYÖS MUIDEN TYÖTAISTELUTOIMENPITEIDEN ILMOITTAMISEEN OLISI HYVÄ SAADA VÄHINTÄÄN VASTAAVA ILMOITUSAIKA
- HÄTÄTYÖTÄ ON VOITAVA KÄYTTÄÄ KRIITTISISSÄ TILANTEISSA POTILAAN HENGEN JA TERVEYDEN TURVAAMISEKSI. MYÖS HÄTÄTYÖTÄ KOSKEVAN LAINSÄÄDÄNNÖN TARKENTAMINEN TÄRKEÄÄ, SILLÄ SE ON TYÖNANTAJAN VIIMESIJAINEN KEINO HOITAA VASTUULLAAN OLEVIA TEHTÄVIÄ

YHTEENVETO

- TYÖTAISTELUSSA 2022 POTILASTURVALLISUUS VAARANTUI TODELLISESTI
- SAIRAUKSIEN (MYÖS PAHANLAATUISEN SAIRAUDEN) DIAGNOSTIIKKAAN JA HOITOON TULI VARMUUDELLA VIIVEITÄ
- INHIMILLISEN KÄRSIMYKSEN MÄÄRÄÄ VAIKEA ARVIOIDA
- VUODEN 2022 TYÖTAISTELUN SUOJELUTYÖHAASTEET EIVÄT VOI TAPAHTUA UUDELLEEN – TYÖNANTAJALLA TÄYTYY OLLA VAIKUTUSMAHDOLLISUUS TAATA POTILASTURVALLISUUS JA LIITOILLA VELVOLLISUUS TUOTTAA SUOJELUTYÖTÄ